

ОСТОЈА РАИЛИЋ
ЈУ Музеј Републике Српске
Бањалука
ostrailic2@gmail.com

Стручни рад
УДК 323.1(497.6РС):929Кољевић Н.
COBISS.RS-ID 139906305
DOI 10.7251/GUARS2315165R

ДВА АРТЕФАКТА ИЗ ЗАОСТАВШТИНЕ ПОТПРЕДСЈЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПРОФ. ДР НИКОЛЕ КОЉЕВИЋА ИЗ ЗБИРКЕ ЗА ИСТОРИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЈУ МУЗЕЈ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Апстракт: Аутор је у раду анализирао два артефакта из заоставштине потпредсједника Републике Српске проф. др Николе Кољевића (1936–1997) који се налазе у Збирци за историју Републике Српске ЈУ Музеј Републике Српске. Ради се о документима који су проистекли из периода Кољевићевог средњошколског и факултетског образовања. Кољевићево свједочанство из Прве мјешовите реалне гимназије у Бањалуци и Уписница (Индекс) са Филозофског факултета Универзитета у Београду потичу из исте, 1955. године. Наведена два документа представљају значајне историјске изворе за проучавање личности и дјела проф. Кољевића, као једне од најзначајнијих личности из историје Републике Српске. На овај начин, са претходно приређеном дипломом о одбрањеној докторској дисертацији, заокружен је сегмент приређивања артефаката из периода Кољевићевог образовања који се налазе у Збирци за историју Републике Српске ЈУ Музеј Републике Српске.

Кључне ријечи: историја Републике Српске, Никола Кољевић, свједочанство, уписница (индекс).

Процес прикупљања грађе из историје Републике Српске у Јавној установи Музеј Републике Српске интензиван је од почетка 2019. године. Петогодишње активности, од почетка 2019. до краја 2023. године, реализоване су уз финансијску подршку Министарства просвјете и културе Републике Српске. У оквиру тих активности више поклонодаваца поклонило је ЈУ Музеј Републике Српске значајан број предмета и докумената из историје Републике Српске који су припадали значајним личностима из историје Републике Српске за музејску Збирку за историју Републике Српске [Раилић • 2022а: 215–219]. Збирка за историју Републике Српске на прави начин конституисана је поклоном докумената и предмета из заоставштине некадашњег потпредсједника Републике Српске и једног од њених најзначајнијих стваралаца проф. др Николе Кољевића (1936–1997). Породица Кољевић, супруга Милица, син проф. др Срђан Кољевић (1966–2023) и кћерка проф. др Богдана Кољевић Грифит, поклонили су дио заоставштине проф. др Николе Кољевића јединој централној музејској установи комплексног типа у Републици Српској у новембру 2019.

године приликом откривања његове бисте¹ у родном граду [Архива ЈУ Музеј Републике Српске; МРС БЛ, Збирка за историју Републике Српске].

Никола Кољевић је рођен 9. јуна 1936. године у Бањалуци. Историјат породице Кољевић је у блиској вези са историјатом српског народа на просторима Босне и Херцеговине. Кољевићи су, као истакнута бањалучка српска породица, прошли у XX вијеку путеве којима је ишао српски народ. Преци Николе Кољевића били су истакнути јавни радници у Бањалуци. Подначелник Бањалуке од 1929. до 1931. године био је истоименик сродник² будућег потпредседника Републике Српске. Николин отац, трговац Ђорђе Кољевић (1898–1951), био је политички активан. Од 1932. до 1935. године био је члан Градског општинског вијећа, а потом, сигурно 1938. и 1940. године, председник Бановинског одбора Југословенске националне странке у Врбаској бановини [Стошић, Радмановић • 2019: 35, 136, Раилић • 2022б: 12–13].

Никола Кољевић завршио је Бањалучку гимназију у 51. генерацији³ 1955. године [Дџаја • 1980: 79, 80, 249–250; Вујић, Зељковић • 1996: 149, 231–232, 233, 234, 332; Пејашиновић • 2010: 45, 46, 47]. Образовање је наставио у Београду. Дипломирао је 1959. на Филозофском, а докторирао 1964. на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Одбранио је докторску дисертацију под називом “Нова критика – њени теоријски основи и резултати”, која је у издању „Просвете” из Београда објављена, са одређеним измјенама и допунама, под називом “Теоријски основи нове критике” [Кољевић • 1967: 5; Раилић • 2020: 12–13]. Највећи дио радног вијека Никола Кољевић провео је на Филозофском факултету Универзитета у Сарајеву, гдје је прошао сва звања од асистента до редовног професора. У Сарајеву је живио на Грбавици, у Лењиновој улици, на броју 127А. У браку са супругом Милицом имао је троје дјеце: синове Ђорђа (1958–1975) и проф. др Срђана⁴ (1966–2023) и кћерку проф. др Богда-

¹ Након вишегодишњих размимоилажења око проналаска локације и других проблема, Кољевићева биста је постављена код зграде Народног позоришта Републике Српске 14. новембра 2019. године, као један од начина његовања културе памћења овог ствараоца Републике Српске. Кољевићеву бисту, са његовом кћерком, открила је председница Републике Српске Жељка Цвијановић.

² Никола Кољевић (1895–1961)

³ Са њим у генерацији Прву мјешовиту реалну гимназију у Бањалуци завршили су касније познате личности: академик проф. др Раде Михаљчић, историчар, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду и Филозофског факултета Универзитета у Бањалуци; проф. др Милован Милановић, професор Медицинског факултета у Бањалуци, директор КБЦ Бањалука и потпредседник првог сазива Народне скупштине Републике Српске; лектор Милутин Вујић; економиста Душко Јакшић.

⁴ Срђан Кољевић рођен је у Сарајеву 31. децембра 1966. године. Кољевић је био познати српски сценариста и режисер. Био је професор на Факултету драмских уметности у Београду. Неки од његових филмова су: “Сиви камион црвене боје”, “Наташа”, “Стршљен”, “Клопка”, “Небеска удица”, “Кругови”, “Бранио сам Младу Босну”. Преминуо је у Београду 8. јула, а сахрањен у Алеји заслужних грађана на Новом гробљу у Београду 13. јула 2023. године.

ну Кољевић Грифит⁵. Никола Кољевић је аутор више десетина радова и неколико монографија [Делић • 2013: 5, 11–19, 20–62; Раилић • 2022б: 17, 18, 19, 20, 21]. У процесу стварања Републике Српске проф. др Никола Кољевић узео је активно учешће. Претходно је, заједно са проф. др Биљаном Плавшић, побиједио на првим вишестраначким изборима у СР БиХ 18. новембра 1990. године као кандидат Српске демократске странке и изабран за члана Предсједништва СР БиХ. У највећем дијелу периода од 1992. до 1996. био је потпредседник Републике Српске. У оквиру цивилног руководства Републике Српске де факто је био трећи члан по хијерархији. Уз предсједника Републике и предсједника Народне скупштине, Кољевић је био члан делегације у Дејтону и потписник Анекса Општег оквирног споразума за мир у БиХ у Паризу. Након трагичног догађаја на Палама преминуо је у Београду 25. а, сахрањен у родној Бањалуци 28. јануара 1997. године [Плавшић • 2005а: 33–34, 39, 182, 201; Koljević • 2008б: 253–254, 263–264, 275–276; Антић, Кеџмановић • 2016: 261–262; Раилић • 2022б: 26, 33–34, 52–53, 55, 61].

У процесу прикупљања грађе из историје Републике Српске породица Кољевић поклонила је документе и предмете из заоставштине проф. др Николе Кољевића (1936–1997), који представљају значајне историјске изворе, како за пручавање дјелатности овог ствараоца Српске тако и за више поља историје Републике Српске [Архива ЈУ Музеј Републике Српске; М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске]. Из сфере његовог образовања у Збирци за историју Републике Српске у првом плану издвајају се три артефакта. Због неопходности исправљања погрешно устаљене праксе било је неопходно да се одмах по обради документа Диплома о одбрањеној докторској дисертацији приреди као историјски извор и прије отварања изложбе и објављивања пратеће публикације [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Диплома о стицању доктората књижевних наука Николе Кољевића из 1964. године*, инвентарни број 7; Раилић • 2020: 259–269; Раилић • 2022б: 107, 108, 109, 110, 111–112, 113]. У Збирци за историју Републике Српске цјелину о Кољевићевом образовању употпуњују још два артефакта. Ради се о Свједочанству о завршеној гимназији у родном граду и Уписници (Индексу) са Филозофског факултета Универзитета у Београду [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Свједо-*

⁵ Кољевићка је рођена у Сарајеву 15. фебруара 1979. године. Дипломирала је филозофију на Филозофском факултету Универзитета у Београду 2002. године. Мастерирала је 2006, а докторирала 2010. године на The New School for Social Research New York у САД-у. Научни сарадник је у Институту за политичке студије у Београду. Сенатор Републике Српске – члан Сената Републике Српске. Била је савјетник предсједника Републике Српске од 2018. до 2022. године. Аутор је више радова из биополитике, савремене теорије демократије и међународних односа те публикација: *Биополитика и политички суверенитет, Косово, Европа, демократија, Биополитика и савремени свет, Twenty-First Century Biopolitics, Устанак европских народа*. Богдана Кољевић Грифит је била уредник часописа *Нова српска политичка мисао* те предавач на Факултету за медије и комуникације Универзитета Сингидунум. Као гостујући предавач држала је предавања на више свјетских универзитета, као што су Колумбија универзитет и Оксфорд.

чанство о положеном вишем течајним испиту из Прве мјешовите реалне гимназије у Бањалуци, инвентарни број 4; М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, Уписница (индекс) Николе Кољевића са Филозофског факултета Универзитета у Београду, инвентарни број 18]. Свједочанство, Уписница и Диплома у општим цртама поменути су у пратећој публикацији истоимене изложбе о проф. Кољевићу под називом “Путеви професора, ствараоца и државотворца: проф. др Никола Кољевић (1936–1997)” која је отворена и промовисана у ЈУ Музеј Републике Српске 14. децембра 2022. године⁶ [Архива ЈУ Музеј Републике Српске; Раилић • 2022б: 3].

Кољевићево свједочанство из Бањалучке гимназије је од 27. јуна 1955. године. Димензије документа су 210 x 298 милиметара кад је затворен, а када је отворен 420 x 298. Свједочанство је о положеном вишем течајном испиту [Вујић, Зељковић • 1996: 232–233, 234]. Испит је одржан од 14. до 27. јуна 1955. године⁷ [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Свједочанство о положеном вишем течајном испиту из Прве мјешовите реалне гимназије у Бањалуци*, инвентарни број 4; Раилић • 2022б: 106]. Издавач и овлаштени продавац документа је Одјељење тискарнице предузећа “Младост” из Сарајева.⁸ Свједочанство се састоји из два листа спојена по средини, тј. из четири странице. На прве три странице документа налазе се одштампани дијелови и исписани подаци, а четврта страница је празна. На првој страни Свједочанства у врху се налази натпис у два реда, један испод другог: у првом реду “ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА”, а у другом реду “НАРОДНА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА”. Испод овог је натпис у једном реду “Државна Прва мјешовита реална гимназија у Бањој Луци”. Дио текста је одштампан а дио накнадно уписан. Грб ФНР Југославије централно је постављен испод горенаведених натписа. Назив документа налази се испод грба у три реда, један испод другог: “Свједочанство“, “о“, “вишем течајном испиту”. На првој страни потом се налазе подаци о свршеном гимназијалцу у 11 редова. У првом реду је његово име, прво слово очевог имена и презиме “Кољевић Ћ. Никола”. Пуно очево име наведено је у другом реду: “Ђоке”. Датум и мјесто рођења наведени су на за то предвиђеним мјестима у трећем реду: “9. јуна 1936“ и “Бањој Луци”. Подаци о Срезу “Бањалука” и Народној републици ФНР Југославији “Босна и Херцег.” налазе се у четвртном реду. У петом реду је наведена скраћеница државе “ФНРЈ” и народност “српска”. На основу података из шестог, седмог и осмог реда сазнајемо да је Никола Кољевић школске 1954/1955. године завршио осми разред Државне прве мјешовите реалне гимназије у Бањалуци и да је први пут полагао виши течајни испит. У деветом, десе-

⁶ Изложбу је отворио предсједник Републике Српске Милорад Додик.

⁷ О вишем течајном испиту 51. генерације бањалучких гимназијалаца писале су “Бањалучке новине” на 4. страници у 96. броју од 24. јуна 1955. године.

⁸ На основу Рјешења Савјета за просвјету, науку и културу Народне републике Босне и Херцеговине од краја марта 1953. године.

том и једанаестом реду уписани су подаци о одржаном Вишем течајном испиту. Виши течајни испит за 51. генерацију бањалучких гимназијалаца одржан је од 14. јуна до 27. јуна 1955. године. Подаци на првој страни уоквирени су са све четири стране одговарајућим графичким рјешењем [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Свједочанство о положеном вишем течајном испиту из Прве мјешовите реалне гимназије у Бањалуци*, инвентарни број 4].

Поред прве спољне стране подаци се налазе још на двије унутрашње стране документа. Са све четири стране на обе унутрашње стране документа налази се идентично графичко рјешење као на првој, спољној страни. На првој унутрашњој, лијевој страни документа уписани су подаци о Кољевићевом успјеху који је изведен из вишег течајног испита, тока његовог рада у гимназији и годишњих оцјена из предмета осмог разреда. На истој страници налази се напомена о ослобађању од полагања усменог дијела испита. На другој унутрашњој, десној страни уписани су подаци о оствареном успјеху на вишем течајном испиту, административни подаци, датум и број протокола, потписи предсједника, потпредсједника и чланова испитног одбора. Између потписа предсједника и потпредсједника испитног одбора постављен је гимназијски печат. На трећој а десној унутрашњој страни документа налазе се исписане оцјене из дванаест предмета, један испод другог, плус оцјена из владања. Називи предмета налазе се на лијевој страни, а оцјене на десној. Из свих дванаест предмета и владања Кољевић је имао петице. Називи предмета су одштампани. Код два предмета руком је дописан њихов пун назив. Прво код другог страног језика дописана је ријеч “француски”, а потом, код Историје, додано је “са географијом ФНРЈ”. Предмети су поредани један испод другог: Српски или хрватски језик с књижевношћу, Руски језик, Француски језик, Латински језик, Историја са географијом ФНРЈ, Природопис, Физика, Хемија, Математика, Основи филозофије, Фискултура, Ванармијско војно васпитање. Испод француског а изнад латинског језика је празно мјесто које је испуњено хоризонталним валовитим линијама. Једна линија је између назива ових предмета а друга између оцјена из њих. Између Историје са географијом ФНРЈ и Природописа одштампана су два предмета, један испод другог (Устав ФНРЈ и Земљопис), али они нису били тада у Плану и програму осмог разреда гимназије. Испод Ванармијског војног васпитања а изнад Владања налази се празан простор за три предмета који је попуњен хоризонталним валовитим линијама које су идентичне по изгледу у мјестима на којима се налазе као већ описане између француског и латинског језика. На десној страни исписан је успјех ученика на хоризонталним равним линијама. Прво описно ћириличним словима, десно од назива предмета и владања “одличан”, а потом у заградама бројчано “(5)”. Подаци о основу и ослобађању од полагања усменог дијела испита исписани су испод оцјена. Текст је исписан ручно, ћириличним словима, у три реда, један испод другог: “По чл. 22 Правилника о полагању”, “вишег течајног испита ослобођен по-”, “лагања усменог дијела испита” [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Свје-*

дочанство о положеном вишем течајном испиту из Прве мјешовите реалне гимназије у Бањалуци, инвентарни број 4].

На трећој исписаној страни, тј. на десној унутрашњој страни документа, подаци се могу подијелити у више група. У прва два реда у врху је потврда да је “Кољевић Ђ. Никола” положио виши течајни испит с “одличним” успјехом. Другу групу чине административни подаци. Ту се налази на првом мјесту Дјеловодни број “292”. Потом у другом и трећем реду са десне стране, један испод другог, датум и мјесто: “27. јуна 1955”, “У Бањој Луци”. Са десне стране стоји “Уп. Број 16 1955. год.”. Трећу групу чине потписи. Прво се налазе потписи потпредседника (Вјенцеслава Варунека) и председника испитног одбора, са лијеве и десне стране, а између њих печат Гимназије. Испод су потписи чланова испитног одбора. У првом реду су потписи професора за српски језик и повијест – Маре Лошић и Ибрахима Мујчиновића. У другом реду након нечитког потписа једног члана, налази се потпис професора географије Десанке Лудвик. У трећем реду потписала се професор математике Веселка Марић. Пречник печата, који се налази између потписа потпредседника и председника испитног одбора, је 35 милиметара. У центру печата налази се грб Народне републике Босне и Херцеговине. Око њега налази се натпис у два реда. У првом спољњем реду је назив ове републике – ФНР Југославија, а у другом унутрашњем реду назив установе у којој је Никола Кољевић завршио школовање. Печат је постављен благо улијево. У дну стране је у виду напомене подсјетник за оцјене из учења и владања. Ријеч “оцјене” је болдирана, у продужетку су примјери за оцјене из предмета, а испод, у другом реду, примјери за оцјене из владања [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Свједочанство о положеном вишем течајном испиту из Прве мјешовите реалне гимназије у Бањалуци*, инвентарни број 4; Раилић • 2022б: 106].

Уписница (индекс) Николе Кољевића пружа драгоцене информације о његовом студирању на Филозофском факултету Универзитета у Београду [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Уписница (индекс) Николе Кољевића са Филозофског факултета Универзитета у Београду*, инвентарни број 18]. Период Кољевићевог студирања свјетске књижевности на Филозофском факултету додатно је освијетљен на основу овог документа [Раилић • 2022б: 16, 106–107]. Први упис у документ био је 8. априла 1955. године. Подаци су у Уписницу (Индекс) уношени до 1959. године. На предњој страни корица налази се у врху натпис у једном реду “Универзитет у Београду”. Између овог и друге групе натписа је грб Народне Републике Србије. Испод грба је натпис у два реда, један испод другог: “Уписница”, “INDEX”. Боја спољних страна корица је бордо, а боја слова наведених натписа црна. На лијевој унутрашњој страни корица налази се фотографија Николе Кољевића из тог периода. Димензије фотографије су 40 x 57 милиметара. На фотографији је Кољевић из гимназијских дана. Кољевић има наочале, а обучен је у кошуљу и џемпер. Испод фотографије је простор на коме се Никола Кољевић потписао. Кољевићев потпис је ћирилични. Прво презиме, па име. Димензије Уписнице (индекса) су 101

х 164 милиметра. Број Уписнице (Индекса) је 55/437. У документу се налазе печати различитих пречника и штамбиљ за овјеру семестра. Дијелом преко фотографије, у њеном горњем лијевом и доњем десном углу, отиснут је печат пречника 23 милиметра. Печати који су постављени код овјере испита су пречника 35 милиметара. Печати који се налазе код уписа и овјере семестара су пречника 23 милиметра. Штамбиљ је димензија 33 х 35 милиметара [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Уписница (индекс) Николе Кољевића са Филозофског факултета Универзитета у Београду*, инвентарни број 18].

На првој унутрашњој страни Уписнице (Индекса) у врху се налази централно постављен грб Републике Србије. Испод грба је натпис у два реда, један испод другог. У првом реду стоји “НАРОДНА РЕПУБЛИКА СРБИЈА” а у другом “УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ”. Послије хоризонталне линије са десне стране, након одштапаног “Бр.”, на предвиђеном мјесту уписан је број документа који је горе већ наведен. Потом слиједе натписи у два реда са централним поравнањем. У првом реду је ријеч “Уписница” а у другом “INDEX”. На истој страни су подаци о датуму и мјесту рођења Николе Кољевића. Потом су уписани подаци о факултету и одсјеку који је уписао. Испод датума уписа на факултет је печат факултета наведеног пречника. Десно од печата је потпис секретара факултета [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Уписница (индекс) Николе Кољевића са Филозофског факултета Универзитета у Београду*, инвентарни број 18].

Странице Уписнице (Индекса) нису пагиниране. У корицама артефакта налазе се 24 листа тј. 48 страница. Подаци о сваком од осам семестара налазе се на по двије странице. На лијевој страници уписани су подаци о броју семестра, подаци о наставнику, називу предмета и броју недељних часова. На десној страници су потписи професора, штамбиљи за упис и овјеру семестра те печати факултета. На основу тих података видљиво је да су Николи Кољевићу, поред осталих, професори били Војислав Ђурић⁹ и Дејан Медаковић¹⁰. Поред предмета везаних за књижевност, Никола Кољевић је на факултету имао и Предвојничку обуку и то све четири године тј. осам семестара. У школској 1955/1956. години Кољевић је био 1. и 2. семестар тј. на првој години факултета. У току 1956/1957. године био је 3. и 4. семестар тј. друга година. Потом је академске 1957/1958. био на трећој години факултета тј. 5. и 6. семестар, а 1958/1959 био је 7. и 8. семестар односно четврта година. Подаци о уписаним и овјереним семестрима налазе се на 16 страница. У документу под том рубриком има 7 празних страница [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, *Уписница*

⁹ Војислав Ђурић (1912–2006), универзитетски професор, оснивач Катедре за општу књижевност и теорију књижевности, генерални секретар и потпредсједник Српске академије наука и умјетности.

¹⁰ Дејан Медаковић (1922–2008), професор и декан Филозофског факултета, академик, секретар Одјељења и генерални секретар и предсједник Српске академије наука и умјетности.

(индекс) Николе Кољевића са Филозофског факултета Универзитета у Београду, инвентарни број 18].

Након података о уписаном семестру слиједе подаци о положеним испитима. Поменути подаци налазе се на непуне три странице. Никола Кољевић положио је 11 испита. Најмању оцјену, једину седмицу, добио је из Предвојничке обуке II, док је из истог предмета имао још три оцјене. Из првог дијела десетку, а из трећег и четвртог по осмице. Наравно, План и програм као и начин оцјењивања био је другачији него данас. Француски језик положио је са деветком. Из предмета који се директно односе на књижевност добијао је десетке, као из Естетике. Крајем јуна 1959. године одбранио је дипломски рад из опште књижевности са теоријом књижевности. На писменом дијелу испита добио је оцјену осам. Усмени дио испита оцијењен је деветком. Сви испити овјерени су печатима наведеног пречника. На предзадњој унутрашњој страници налазе се подаци о предаји семинарских радова. Ради се предаји семинарских радова за прву, другу, трећу и четврту годину. Семинарски радови за прве три године предани су у априлу 1956, 1957. и 1958, а за четврту годину у октобру 1958. године. На задњој унутрашњој страни корица налази се шест печата са потписима [М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, Уписница (индекс) Николе Кољевића са Филозофског факултета Универзитета у Београду, инвентарни број 18].

ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
НАРОДНА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Државна *Трба мјешовита реална гимназија у Бањалуци*

Свједочанство
ВИШЕГ ТЕЧАЈНОГ ИСПИТУ

Кољевић Ђ. Никола

име — *Џока*
рођен *9-јуна* 1936. год. у *Бањалуци*
през *Ђава Мук* Нар. Република Босна и Херцегов.
државн *СР Н. Р. Ј.* народност *српска*
свршен *6* је завршио године *1954/1955* школ. разред Државне *Трба мјешовите*
реалне гимназије у *Бањалуци* и полази *6* је *српски* — мат.
Виши течајни испит.

На вишем течајном испиту одржаном од *14-јуна 1955 год.*
од *27 јуна* 1955. године и у току рада у реалној гимназији,
преко годишњих оцјена на предмет осмг разред, ученик *6* је имао *6* овај успјех:

М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, Свједочанство о положеном вишем течајном испиту из Прве мјешовите реалне гимназије у Бањалуци, инвентарни број 4

М РС БЛ, Збирка за историју Републике Српске, Уписница (индекс) Николе Кољевића са Филозофског факултета Универзитета у Београду, инвентарни број 18

ЛИСТА РЕФЕРЕНЦИ – LIST OF REFERENCES

Извори – Primary Sources:

ЈУ Музеј Републике Српске, *Збирка за историју Републике Српске*

KOLJEVIĆ, Nikola. *Stvaranje Republike Srpske: dnevnik (1993–1995) knj. 1–2*, priredila Milica Koljević. Banjaluka–Beograd: Službeni glasnik, Službeni glasnik Republike Srpske 2008.

ПЛАВШИЋ, Биљана. *Сведочим*. Бањалука: Триопринт 2005.

РАИЛИЋ, Остоја. Диплома Николе Кољевића (1936–1997) о докторату књижевних наука 1964. године, *Гласник Удружења архивских радника Републике Српске* 12 (2020): 259–265.

Литература – Secondary Works:

АНТИЋ, Чедомир; КЕЦМАНОВИЋ, Ненад. *Историја Републике Српске*. Београд–Бањалука: Недељник, Службени гласник Републике Српске 2016.

ВУЛИЋ, Милутин, ЗЕЛКОВИЋ, Никола. *Сто година Бањалучке Гимназије: 1895–1995*. Бањалука: Гимназија Бањалука 1996.

ДЕЛИЋ, Данка. *Библиографија Николе Кољевића*. Бањалука: Академија наука и умјетности Републике Српске 2013.

ПЕЈАШИНОВИЋ, Зоран. *Гимназија Бањалука: на трагу историје од 1895. до 2010. године*. Бањалука: Гимназија 2010.

РАИЛИЋ, Остоја. Прикупљање грађе из историје Републике Српске и ЈУ Музеј Републике Српске у Зборник радова: *Република Српска – положај, историја, идентитет*, 1 (2022): 215-219.

РАИЛИЋ, Остоја. *Путеви професора, ствараоца и државотворца: проф. др Никола Кољевић (1936-1997)*, каталог изложбе. Бањалука: ЈУ Музеј Републике Српске.

СТОШИЋ, Верица М.; РАДМАНОВИЋ, Небојша. *Бањалука – центар Врбаске бановине*. Бањалука: Архив Републике Српске, Удружење архивских радника Републике Српске 2019.

DŽAJA, Mato. *Banjalučka realka*. Banjaluka: NIGRO Glas 1980.

Ostoja Railic

Two Artifacts from the Legacy of the Vice President of the Republic of Srpska,
Prof. Dr. Nikola Koljevic (1936–1997) within the Collection for the History of the Republic of Srpska
Public Institution Museum of the Republic of Srpska

Abstract: The Certificate of completion of the Banja Luka High School and the Record of Enrollment (Index) from the Faculty of Philosophy of the University of Belgrade, which belonged to Prof. Dr. Nikola Koljevic (1936–1997), who was the vice-president of the Republic of Srpska for most of the period from 1992 to 1996 are presented in this paper. As a part of the process of collecting materials from the history of the Republic of Srpska, the artifacts were donated by the Koljevic family to the Museum of the Republic of Srpska. The certificate and Register (Index), along with other items and documents from Koljevic's legacy, are part of the Collection for the History of the Republic of Srpska in the Public Institution Museum of the Republic of Srpska. The presented documents represent significant historical sources for the study of the personality and works of prof. Koljevic, but also the history of the Republic of Srpska.

Keywords: history of the Republic of Srpska, Nikola Koljevic, certificate, register (index)